

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин

В.В.Третько

« 29 » вересня 2020 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Земельне право

Освітньо-професійна програма Право

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція

Викладач(і)

Профайл викладача

E-mail викладача(ів)

Контактний телефон

Сторінка дисципліни в ІСУ

Консультації

Зміст інформації

Даценко Олег Федорович

<http://pravo.khnu.km.ua/professorsko-vykladatskyj-sklad/>

o.f.datsenko@ukr.net

+380980662649

<https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=4560>

Очні середа 4 пара 4-414 он-лайн: за попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Кредити ЄКТС	Аудиторні заняття				Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
В	Д			4	51	34		17		69		+		

Анотація навчальної дисципліни

“Земельне право України” є дисципліною обов’язкової складової навчального плану, циклу дисциплін професійної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців з права. Студенти отримують теоретичні знання, практичні навички і уміння у сфері земельного права України щодо предмету, методу, системи і принципів земельного права; джерел земельного права України; поняття та елементів земельних правовідносин, підстав їх виникнення, поняття та змісту прав на землю, їх обмежень та обтяжень; поняття та змісту землеустрою, поняття та змісту охорони земель, публічного контролю за використанням та охороною земель, юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства; застосування знань з земельного права для розв’язання практичних завдань; інтерпретування та узагальнення нормативного складу земельного права; правильного застосування норм земельного права; письмового й усного представлення наукового і практичного матеріалу та його аргументування, що забезпечить належну фахову підготовку фахівців з права. Пререквізити: “Теорія держави і права”, “Основи римського приватного права”, “Адміністративне право України”, “Цивільне право України”.

Формат проведення дисципліни лекції і практичні заняття. Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Навчальний курс включає самостійну роботу студентів. Під час сесії формат очний.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування у здобувачів вищої освіти системи поглядів та спеціальних знань в галузі земельного права України, набуття практичних навичок щодо тлумачення та застосування норм земельного законодавства

Завдання дисципліни формування у здобувачів вищої освіти здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей

розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, застосовувати знання у практичних ситуаціях., знання та розуміння предметної області та професійної діяльності, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, . прагнення до збереження навколишнього середовища, .здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, консультувати з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації, самостійно готувати проекти актів правозастосування.

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

Знати стан основних проблем науки земельного права; функції та завдання земельного права; предмет земельного права; джерела земельного права та їх структуру; поняття та значення земельних правовідносин, їх місце в механізмі правового регулювання, передумови їх виникнення; правовий статус суб'єктів права власності на землю та права землекористування.

Вміти самостійно аналізувати акти земельного законодавства, володіти навичками практичного використання земельно-правових засобів: використовувати дані науки земельного права для вирішення професійних завдань; орієнтуватися в системі земельного законодавства та в судовій практиці щодо розгляду земельних спорів; тлумачити чинне земельне законодавство; правильно застосовувати норми земельного права.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання.

Таблиця 2 – Тематичний план дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Поняття, предмет, система земельного права України	Поняття, предмет, система земельного права України	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	4	1-7;9
2	Земельні правовідносини	Земельні правовідносини Вибір теми реферату.	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	4	1-7;11
3	Право власності на землю	Право власності на землю	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	5	1-7;13
4	Право землекористування	Право землекористування	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	5	1-7;15
5	Право земельного сервітуту. Добросусідство	Право земельного сервітуту. Добросусідство	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	4	1-7;11
6	Землеустрій. Державний земельний кадастр	Землеустрій. Державний земельний кадастр	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	4	1-7;12
7	Правова охорона земель України	Правова охорона земель України	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	4	1-7;14
8	Порядок вирішення земельних спорів	Порядок вирішення земельних спорів	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	5	1-7;15
9	Правове регулювання плати за землю	Правове регулювання плати за землю	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття. Підготовка до захисту реферату 1.	6	1-7;11
1	2	3	4	5	6

10	Юридична відповідальність за порушення земельного законодавства	Юридична відповідальність за порушення земельного законодавства	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	5	1-7;10
11,12	Правовий режим земель сільськогосподарського призначення та земель громадської та житлової забудови	Правовий режим земель сільськогосподарського призначення та земель громадської та житлової забудови	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття.	5	1-7;9
13,14	Правовий режим земель природо-заповідного фонду, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення	Правовий режим земель природо-заповідного фонду, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття. Підготовка до захисту реферату.	5	1-7;10; 12
15,16	Правовий режим земель водного фонду та земель лісогосподарського призначення	Правовий режим земель водного фонду та земель лісогосподарського призначення. Захист реферату.	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття. Підготовка до захисту реферату.	6	1-7;10,12,14
17,18	Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони ті іншого призначення	Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони ті іншого призначення. Захист реферату.	Опрацювання теоретичного матеріалу та підготовка до практичного заняття. Підготовка до підсумкового тестування.	7	1- 9,11,13

Примітка: *Лекції проводяться щотижня по дві години, практичні – дві години кожні два тижні

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, курсову роботу та інші домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. При виконанні курсової роботи з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати курсову роботу за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання задач та захисту курсової роботи. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати задачі; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

Захист курсової роботи здійснюється публічно перед комісією, призначеною завідувачем кафедри відповідно до графіка.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота	Підсумковий контроль
Усне опитування (обов'язковий мінімум оцінок – 5)	Тестовий контроль	Реферат 1,2	Підсумковий контрольний захід
	T1, ПТЗ		
0,4	0,3	0,3	залік

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Контрольні питання з дисципліни.

1. Поняття та предмет земельного права.
2. Методи правового регулювання земельних відносин.
3. Система земельного права.
4. Принципи земельного права.
5. Міжнародні та національні стандарти, що використовуються при вивченні дисципліни «Земельне право».
6. Поняття та види джерел земельного права України.
7. Конституція України в системі джерел земельного права.
8. Закони як джерела земельного права.
9. Підзаконні акти як джерела земельного права.
10. Роль судової практики у регулюванні земельних відносин.
11. Поняття, мета, завдання та напрями земельної реформи.
12. Поняття та види земельних правовідносин.
13. Елементи земельних правовідносин.
14. Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин.
15. Поняття права власності на землю.
16. Зміст права власності на землю.
17. Суб'єкти та об'єкти права державної власності на землю.
18. Суб'єкти та об'єкти права комунальної власності на землю.
19. Суб'єкти та об'єкти права приватної власності на землю.
20. Особливості права спільної власності на землю.
21. Права та обов'язки власників земельних ділянок.
22. Купівля-продаж та міна земельних ділянок.
23. Дарування та спадкування земельних ділянок.
24. Передача земельних ділянок в іпотеку.
25. Перехід права власності на земельні ділянки при відчуженні будівель і споруд.
26. Особливості набуття за цивільно-правовими угодами права власності на земельні ділянки державної та комунальної власності.
27. Особливості викупу земельних ділянок приватної власності для суспільних потреб.
28. Поняття та основні риси приватизації земельних ділянок.
29. Загальна характеристика безоплатного набуття права власності на земельні ділянки державної та комунальної власності (приватизація землі).

30. Приватизація громадянами України земельних ділянок у власність із земель запасу («повна процедура»).
31. Приватизація земельних ділянок, наданих раніше у користування громадянам («спрощена процедура»).
32. Приватизація земельних ділянок юридичними особами.
33. Приватизація земельних ділянок для ведення фермерського господарства.
34. Правова природа права на земельну частку (пай), відмінність пая від земельної ділянки.
35. Реалізація права на земельну частку (пай).
36. Порядок паювання земель колективної власності.
37. Порядок паювання земель державних та комунальних сільськогосподарських підприємств, установ і організацій.
38. Поняття та види права землекористування.
39. Зміст права землекористування.
40. Порядок надання земельних ділянок у постійне користування юридичним особам.
41. Особливості землекористування на правах оренди.
42. Порядок укладення договорів оренди землі.
43. Істотні умови договору оренди землі.
44. Зміна, припинення, поновлення договорів оренди землі.
45. Особливості суборенди землі.
46. Право концесійного землекористування та його відмінність від права оренди землі.
47. Основні права та обов'язки землекористувачів.
48. Право добросусідства.
49. Поняття і загальна характеристика обмежень та обтяжень прав на землю.
50. Поняття та види земельних сервітутів.
51. Підстави та порядок встановлення земельних сервітутів.
52. Підстави та порядок припинення земельних сервітутів.
53. Поняття емфітевзису і суперфіцію.
54. Підстави встановлення та припинення емфітевзису.
55. Підстави встановлення та припинення суперфіцію.
56. Поняття та види грошової оцінки земельних ділянок.
57. Поняття та форми плати за землю в Україні.
58. Правові підстави та порядок сплати земельного податку.
59. Платники земельного податку.
60. Поняття та форми орендної плати за земельні ділянки.
61. Орендна плата за землі державної та комунальної власності.
62. Поняття та принципи державної реєстрації прав на земельні ділянки.
63. Стадії державної реєстрації прав на земельні ділянки.
64. Особливості державної реєстрації окремих видів прав на земельні ділянки.
65. Поняття державної реєстрації земельних ділянок.
66. Порядок ведення Поземельної книги.
67. Порядок присвоєння кадастрового номера земельній ділянці.
68. Поняття управління у галузі використання та охорони земель.
69. Поняття державного земельного кадастру та порядок його ведення.
70. Зміст правовідносин у сфері землеустрою.
71. Встановлення (відновлення) земельних ділянок в натурі (на місцевості).
72. Встановлення меж адміністративно-територіальних утворень.
73. Контроль за використанням, відтворенням та охороною земель.
74. Порядок здійснення моніторингу земель.
75. Поняття та зміст правової охорони земель.
76. Суб'єкти та об'єкти правової охорони земель.
77. Захист сільськогосподарських та лісогосподарських угідь від необґрунтованого вилучення для інших потреб.
78. Консервація деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських угідь.
79. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів.
80. Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
81. Адміністративна відповідальність за земельні правопорушення.
82. Кримінальна відповідальність за злочини у галузі земельних відносин.
83. Майнова відповідальність за порушення земельного законодавства.
84. Господарсько-правова відповідальність за земельні правопорушення.
85. Земельно-правова відповідальність.
86. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.
87. Поняття цільового і функціонального використання земель.
88. Порядок зміни цільового призначення земельних ділянок.
89. Поняття та зміст правового режиму земель.
90. Правові засади поділу земель на категорії.
91. Поняття та склад земель сільськогосподарського призначення.

92. Правове забезпечення пріоритету сільськогосподарських земель.
93. Суб'єкти прав на землі сільськогосподарського призначення.
94. Право власності на землі сільськогосподарського призначення.
95. Особливості використання земель сільськогосподарського призначення.
96. Правове забезпечення використання техногенно забруднених земель.
97. Правове забезпечення консервації земель.
98. Правове забезпечення рекультивації порушених земель.
99. Особливості правового режиму ґрунтів в Україні.
100. Правова охорона ґрунтів та інших сільськогосподарських угідь.
101. Особливості правової охорони меліорованих земель.
102. Поняття та склад земель лісогосподарського призначення, їх співвідношення з поняттям «ліс».
103. Відмежування земель лісогосподарського призначення від земельних ділянок під нелісовими насадженнями.
104. Поняття лісового сервітуту.
105. Суб'єкти прав на землі лісогосподарського призначення.
106. Право власності на землі лісогосподарського призначення.
107. Права на користування землями лісогосподарського призначення.
108. Особливості правової охорони земель лісогосподарського призначення.
109. Поняття та склад земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.
110. Суб'єкти прав на землі природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.
111. Особливості здійснення права власності на землі природнозаповідного фонду.
112. Особливості використання земель природно-заповідного фонду.
113. Особливості використання земель іншого природоохоронного призначення.
114. Поняття та склад земель водного фонду.
115. Правові форми використання земель водного фонду.
116. Правовий режим окремих різновидів земель водного фонду.
117. Особливості здійснення права власності на землі водного фонду.
118. Особливості здійснення прав на користування землями водного фонду.
119. Особливості правової охорони земель водного фонду в Україні.
120. Поняття та склад земель оздоровчого та рекреаційного призначення.
121. Суб'єкти прав на землі оздоровчого та рекреаційного призначення.
122. Особливості використання земель оздоровчого та рекреаційного призначення.
123. Поняття та склад земель історико-культурного призначення.
124. Суб'єкти прав на землі історико-культурного призначення.
125. Особливості використання земель історико-культурного призначення.
126. Поняття земель житлової та громадської забудови. Співвідношення понять «землі населених пунктів» та «землі житлової та громадської забудови».
127. Поняття склад та функціональне використання земель населених пунктів.
128. Правова охорона земель населених пунктів.
129. Поняття земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
130. Правовий режим земель авіаційного транспорту.
131. Правовий режим земель залізничного транспорту.
132. Правовий режим земель морського транспорту.
133. Правовий режим земель річкового транспорту.
134. Правовий режим земель автомобільного транспорту.
135. Особливості використання земель промисловості.
136. Особливості використання земель зв'язку.
137. Особливості використання земель енергетичної системи.
138. Особливості використання земель оборони

Рекомендована література

Основна

1. Земельне право України. Навч. посіб./ За ред. чл.-корр. АПРН України О.О. Погрібного // Х.,Одиссей, 2008. – 452с.
2. Земельне право України. Підручник / За ред. О.О. Погрібного та І.І. Каракаша. – Вид. 2 перероб. і доп. – К., Істина, 2009. – 496 с.
3. Мірошніченко А.М. Земельне право України: Підручник. – К.: КНТ; ЦУЛ, 2010 – 712 с.
4. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України/ Кол.авт.: Л.О. бондар, А.П. Гетьман, В.Г. Гончаренко та ін.; За заг. Ред.. В.В. медведчука. – К.: Хрінком Інтер, 2004. – 656 с.
5. Земельне право України: Практикум: навч.посіб./ Курило В.І., Миронець І.М. Харламович А.В., Ковальський Д.В.; За заг ред.. В.І. Курила – К.: Магістр ХХІ сторіччя, 2006. –144 с.
6. Корнєєв Ю.В. Земельне право. Опорний конспект лекцій для студентів денної та заочної форми навчання. – Київ: КУТЕП, 2007, – 203 с.
7. Шеремет А.П. Земельне право України: Навчальний посібник. – К.: центр навчальної літератури, 2005. – 632с.

Додаткова

8. Водний кодекс України від 06.06.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №24. – Ст. 189.
9. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №18. – Ст. 144.
10. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – №3. – Ст. 27.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – №51. – Ст. 1122.
12. Кодекс України про надра від 27.07.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №36. – Ст. 340.
13. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
14. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25. – Ст. 131.
15. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 р. (в ред. від 08.02.2006 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – №21. – Ст. 170.
16. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 07.07.2011 р. // Голос України від 06.08.2011 р. №145.
17. Про державний контроль за використанням та охороною земель : Закон України від 19.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №39. – Ст. 350.
18. Про затвердження Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу : постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2007 р. №963 // Офіційний вісник України. – 2007. – №55. – Ст. 2221.